

[22] Ἐπεὶ δὲ ἡ κυρία παρήν, Ἀλάριχος μὲν ἅπαν ἐξοπλίσας τὸ στράτευμα ὡς ἐς τὴν ἔφοδον ἐν παρασκευῇ εἶχεν ἄγχιστα πύλης τῆς Σαλαρίας. Ἐνταῦθα γὰρ ἐνστρατοπεδευσάμενος τῆς πολιορκίας κατ'ἀρχὰς ἔτυχε. [23] Εὐμπαντες δὲ οἱ νεανίαὶ καιρῷ τῆς ἡμέρας τῷ ξυγκειμένῳ ἐς ταύτην δὴ τὴν πύλην γενόμενοι τοὺς τε φύλακας ἐκ τοῦ αἰφνιδίου ἐπελθόντες ἀπέκτειναν, τάς τε πύλας ἀνακλίναντες κατ'ἐξουσίαν Ἀλάριχόν τε καὶ τὴν στρατιὰν τῇ πόλει ἐδέξαντο. [24] Οἱ δὲ τάς τε οἰκίας ἐνώπησαν, αἱ τῆς πύλης ἄγχιστα ἦσαν. Ἐν αἷς ἦν καὶ ἡ Σαλουστίου, τοῦ Ῥωμαίοις τὸ παλαιὸν τὴν ἱστορίαν γράψαντος, ἧς δὴ τὰ πλεῖστα ἡμῖκαυτα καὶ ἐς ἐμὲ ἔστηκε. Τὴν τε πόλιν ὅλην ληισάμενοι καὶ Ῥωμαίων τοὺς πλείστους διαφθείραντες πρόσω ἐχώρουν.

[25] Τότε λέγουσιν ἐν Ῥαβέννῃ Ὀνωρίῳ τῷ βασιλεῖ τῶν τινα εὐνούχων δηλονότι ὄρνιθοκόμον ἀγγεῖλαι ὅτι δὴ Ῥώμη ἀπόλωλε. Καὶ τὸν ἀναβοήσαντα φάναι Καίτοι ἔναγχος ἐδήδοκεν ἐκ χειρῶν τῶν ἐμῶν. [26] Εἶναι γὰρ οἱ ἀλεκτρούνα ὑπερμεγέθη, Ῥώμην ὄνομα, καὶ τὸν μὲν εὐνούχον ξυνέντα τοῦ λόγου εἰπεῖν Ῥώμην τὴν πόλιν πρὸς Ἀλαρίχου ἀπολωλέναι, ἀνενεγκόντα δὲ τὸν βασιλῶα ἀπολαβεῖν. Ἀλλ'ἔγωγε, ὦ ἑταῖρε, Ῥώμην μοι ἀπολωλέναι τὴν ὄρνιν ὠήθη. Τοσαύτη ἀμαθία τὸν βασιλέα τοῦτον ἔχεσθαι λέγουσι.

(...)

[28] Ἐπειδὴ δὲ Ἀλάριχος ἐκ Ῥώμης ἐξανίστασθαι ἔμελλεν, Ἄτταλον τῶν τινα εὐπατριδῶν βασιλέα Ῥωμαίων ἀνεῖπε, περιθέμενος αὐτῷ τό τε διάδημα καὶ τὴν ἀλουργίδα καὶ εἴ τι ἄλλο ἐς βασιλικὸν ἀξίωμα ἦκει. Ἐπρασε δὲ ταῦτα ὡς παραλύσων μὲν τῆς βασιλείας Ὀνώριον, παραδώσων δὲ ἅπαν Ἀττάλῳ τὸ ἐσπέριον κράτος. [29] Τοιαύτη μὲν γνώμη Ἄτταλός τε καὶ Ἀλάριχος ἐπὶ Ῥαβένναν στρατῷ πολλῷ ἤεσαν. Ἦν δὲ ὁ Ἄτταλος οὗτος οὔτε αὐτός τι νοεῖν ἱκανὸς οὔτε τῷ εὖ εἰπόντι πεισθῆναι. [30] Ἀλαρίχου γοῦν ἠκιστα ἐπαινοῦντος ἐς Λιβύην στρατιᾶς χωρὶς ἄρχοντας ἔπεμψε. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπράσσετο τῆδε. (...) [32] Ὀνώριος δὲ πλοῖα μὲν ἐν παρασκευῇ εἶχε, προσεδέχετο δὲ τὰς ἐκ Λιβύης τύχας, ὅπως, ἦν μὲν ἀποκρουσθεῖεν οἱ παρὰ Ἀττάλου σταλέντες, πλείοι τε αὐτὸς ἐπὶ Λιβύης καὶ μοῖράν τινα τῆς βασιλείας τῆς αὐτοῦ ἔχοι, ἦν δὲ ἀπ'ἐναντίας αὐτῷ τὰ ἐκείνη πράγματα ἴοι, ἐς Θεοδόσιόν τε ἵκοιτο καὶ σὺν αὐτῷ εἶη. [33] Ἀρκαδίου

γὰρ ἤδη πολλῶ πρότερον τελευτήσαντος, Θεοδόσιος ἐκείνου υἱὸς, ἔτι παῖς ὢν κομιδῇ, εἶχε τῆς ἕω ἀρχήν. [34] Ταῦτα Ὀνωρίῳ καταδοκοῦντι καὶ ἐν τρικυμίαις φερομένῳ τῆς τύχης εὐτυχήματα θαυμάσια ἠλίκα ξυνηνέχθη γενέσθαι. [35] Φιλεῖ γὰρ ὁ θεὸς τοῖς οὔτε ἀγχίνοις οὔτε τι οἴκοθεν μηχανᾶσθαι οἷοις τε οὔσιν, ἦν μὴ πονηροὶ εἶεν, ἀπορουμῶνοις τὰ ἔσχατα ἐπικουρεῖν τε καὶ ξυλλαμβάνεσθαι. Ὅποιον δὴ τι καὶ τῷ βασιλεῖ τούτῳ τετύχηκεν. [36] Ἐκ τε γὰρ Λιβύης ὡς διαφθαρεῖεν οἱ Ἀττάλου ἄρχοντες ἄφνω ἠγγέλλετο καὶ νηῶν πλῆθος ἐκ Βυζαντίου στρατιώτας ἔχουσαι ὅτι πλείστους ἐς ἐπικουρίαν αὐτῷ ἀφικομένους οὐ προσδεχομένῳ παρήσαν, διάφορός τε Ἀττάλῳ γεγονὼς Ἀλάριχος τό τε τοῦ βασιλέως αὐτὸν ἀφαιρεῖται σχῆμα καὶ ἐν ιδιώτου ἤδη τελούντα μοίρα ἐν φυλακῇ εἶχε.